

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.2.2012
COM(2012) 29 final

2012/0015 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind încheierea Acordului dintre Uniunea Europeană și Regiunea Administrativă
Specială Macao a Republicii Populare Chineze referitor la anumite aspecte ale
serviciilor aeriene**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Contextul propunerii

- **Motivele și obiectivele propunerii**

Ca urmare a hotărârilor Curții de Justiție în așa-numitele cauze „cer deschis”, la data de 5 iunie 2003 Consiliul a acordat Comisiei un mandat pentru a deschide negocieri cu țări terțe în ceea ce privește înlocuirea anumitor dispoziții din acordurile existente cu un acord la nivelul Uniunii¹ (denumit în continuare „mandat orizontal”). Obiectivele acestor acorduri sunt să ofere tuturor transportatorilor aerieni din Uniunea Europeană acces nediscriminatoriu la rutele aeriene dintre Uniunea Europeană și țările terțe și de a alinia acordurile bilaterale privind serviciile aeriene încheiate între statele membre și țări terțe la legislația Uniunii.

- **Contextul general**

Relațiile internaționale în materie de aviație dintre statele membre și țările terțe au fost întotdeauna reglementate de acorduri bilaterale privind serviciile aeriene încheiate între statele membre și țările terțe, de anexele la acestea și de alte înțelegeri bilaterale sau multilaterale conexe.

Clauzele de desemnare tradiționale din acordurile bilaterale privind serviciile aeriene încheiate de statele membre încalcă legislația Uniunii. Aceste clauze permit unei țări terțe să respingă, să retragă sau să suspende permisele sau autorizațiile unui transportator aerian desemnat de un stat membru, dar care nu este deținut majoritar și controlat efectiv de acel stat membru sau de resortisanții săi. S-a constatat că acest fapt reprezintă o discriminare a transportatorilor aerieni din Comunitate stabiliți pe teritoriul unui stat membru, dar deținuți și controlați de resortisanți ai altor state membre. Acest fapt contravine articolului 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene care garantează, pentru resortisanții statelor membre care și-au exercitat libertatea de stabilire, aplicarea în statul membru gazdă a unui tratament egal cu cel aplicat resortisanților din respectivul stat membru.

Există și alte aspecte, cum ar fi impozitarea combustibilului pentru aviație sau tarifele percepute de transportatorii aerieni din țări terțe pe rutele intra-UE, în cazul cărora respectarea legislației Uniunii trebuie asigurată prin modificarea sau completarea dispozițiilor existente din acordurile bilaterale privind serviciile aeriene încheiate între statele membre și țări terțe.

- **Dispoziții în vigoare în domeniul propunerii**

Dispozițiile acordului înlocuiesc sau completează dispozițiile existente ale celor 15 acorduri bilaterale privind serviciile aeriene dintre statele membre și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze.

- **Coerența cu celelalte politici și obiective ale Uniunii**

¹ Decizia 11323/03 a Consiliului din 5 iunie 2003 (document „restreint UE”).

Acordul va răspunde unui obiectiv fundamental al politicii externe a Uniunii în domeniul aviației, prin alinierea acordurilor bilaterale existente privind serviciile aeriene la legislația Uniunii.

2. Consultarea părților interesate și evaluarea impactului

- **Consultarea părților interesate**

Metodele de consultare, principalele sectoare vizate și profilul general al respondenților

Statele membre și reprezentanții sectorului au fost consultați pe durata negocierilor.

Sinteza răspunsurilor și modul în care acestea au fost luate în considerare

Au fost luate în considerare observațiile prezentate de statele membre și de reprezentanții sectorului.

3. Elementele juridice ale propunerii

- **Rezumatul acțiunii propuse**

În conformitate cu mecanismele și directivele din anexa la „mandatul orizontal”, Comisia a negociat un acord cu Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze care înlocuiește anumite dispoziții din acordurile bilaterale existente privind serviciile aeriene încheiate între statele membre și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze. Articolul 2 din acord înlocuiește clauzele de desemnare tradiționale cu o clauză de desemnare a UE care permite tuturor transportatorilor din UE să beneficieze de dreptul de stabilire. Articolul 4 se referă la impozitarea combustibilului pentru aviație, aspect care a fost armonizat prin Directiva 2003/96/CE a Consiliului privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității, în special articolul 14 alineatul (2). Articolul 5 soluționează potențialele conflicte cu regulile de concurență ale Uniunii.

- **Temei juridic**

Articolul 100 alineatul (2), articolul 218 alineatul (6) litera (a) și articolul 218 alineatul (8) din TFUE.

- **Principiul subsidiarității**

Propunerea se bazează în întregime pe „mandatul orizontal” acordat de Consiliu, luând în considerare aspectele reglementate de legislația Uniunii și de acordurile bilaterale privind serviciile aeriene.

- **Principiul proporționalității**

Acordul va modifica sau completa dispozițiile din acordurile bilaterale privind serviciile aeriene numai în măsura necesară asigurării conformității cu legislația Uniunii.

- **Alegerea instrumentelor**

Acordul dintre Uniune și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze este cel mai eficient instrument pentru alinierea la dreptul Uniunii a tuturor acordurilor bilaterale existente privind serviciile aeriene dintre statele membre și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze.

4. Implicațiile bugetare

Propunerea nu are implicații asupra bugetului Uniunii.

5. Informații suplimentare

- **Simplificare**

Propunerea prevede o simplificare a legislației.

Dispozițiile relevante ale acordurilor bilaterale privind serviciile aeriene dintre statele membre și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze vor fi înlocuite sau completate de dispozițiile unui acord unic al Uniunii.

- **Explicarea detaliată a propunerii**

În conformitate cu procedura standard de semnare și încheiere a acordurilor internaționale, Consiliul este invitat să aprobe deciziile privind semnarea și încheierea Acordului dintre Uniunea Europeană și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze referitor la anumite aspecte ale serviciilor aeriene și să desemneze persoanele autorizate să semneze acordul în numele Uniunii.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind încheierea Acordului dintre Uniunea Europeană și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze referitor la anumite aspecte ale serviciilor aeriene

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 100 alineatul (2), coroborat cu articolul 218 alineatul (6) litera (a) și articolul 218 alineatul (8) primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei²,

având în vedere aprobarea Parlamentului European³,

întrucât:

- (1) Prin decizia din 5 iunie 2003, Consiliul a autorizat Comisia să deschidă negocieri cu țările terțe în vederea înlocuirii anumitor dispoziții din acordurile bilaterale existente cu un acord la nivelul Uniunii.
- (2) Comisia a negociat, în numele Uniunii Europene, un acord cu Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze (denumit în continuare „acordul”) referitor la anumite aspecte ale serviciilor aeriene în conformitate cu mecanismele și directivele din anexa la decizia Consiliului din 5 iunie 2003.
- (3) Acordul a fost semnat, în numele Uniunii, la [...], sub rezerva eventualei sale încheieri la o dată ulterioară, în conformitate cu Decizia .../.../UE a Consiliului din [...]⁴.
- (4) Acordul trebuie aprobat în numele Uniunii Europene,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

- (1) Se aprobă, în numele Uniunii, Acordul dintre Uniunea Europeană și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze referitor la anumite aspecte ale serviciilor aeriene se aprobă, în numele Uniunii.

² JO C , , p. .

³ JO C , , p. .

⁴ JO C , , p. .

(2) Textul acordului este anexat la prezenta decizie.

Articolul 2

Președintele Consiliului desemnează persoana împuternicită să efectueze, în numele Uniunii Europene, notificarea prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din acord, prin care se exprimă consimțământul Uniunii Europene de a-și asuma obligații în temeiul acordului.

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării sale.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*

ANEXĂ

ACORD

între Uniunea Europeană și Regiunea Administrativă Specială Macao a Republicii Populare Chineze

referitor la anumite aspecte ale serviciilor aeriene

UNIUNEA EUROPEANĂ,

(denumită în continuare „Uniunea”),

pe de o parte, și

GUVERNUL REGIUNII ADMINISTRATIVE SPECIALE MACAO A REPUBLICII POPULARE CHINEZE (denumită în continuare „RAS Macao”), autorizat în mod corespunzător să încheie prezentul acord de către Guvernul Popular Central al Republicii Populare Chineze,

pe de altă parte

(denumite în continuare „părțile”),

CONSTATÂND că acordurile bilaterale privind serviciile aeriene, încheiate între mai multe state membre ale Uniunii și RAS Macao, conțin dispoziții care contravin legislației Uniunii,

CONSTATÂND că Uniunea are competență exclusivă în ceea ce privește mai multe aspecte care pot fi reglementate prin acorduri bilaterale privind serviciile aeriene între statele membre ale Uniunii și țări terțe,

CONSTATÂND că, în temeiul legislației Uniunii, transportatorii aerieni comunitari stabiliți într-un stat membru au drept de acces nediscriminatoriu la rutele aeriene dintre statele membre ale Uniunii și părți terțe,

AVÂND ÎN VEDERE acordurile dintre Uniune și anumite țări terțe care prevăd, pentru resortisanții țărilor terțe respective, posibilitatea de a deveni proprietari ai unor transportatori aerieni titulari ai unei licențe acordate în conformitate cu legislația Uniunii,

RECUNOSCÂND faptul că anumite dispoziții din acordurile bilaterale privind serviciile aeriene dintre statele membre ale Uniunii și RAS Macao care contravin legislației Uniunii trebuie să devină conforme cu aceasta în vederea stabilirii unui temei juridic solid pentru serviciile aeriene dintre Uniune și RAS Macao, precum și pentru a păstra continuitatea respectivelor servicii aeriene,

CONSTATÂND că, în temeiul legislației Uniunii, transportatorii aerieni nu pot, în principiu, să încheie acorduri care ar putea afecta schimburile comerciale dintre statele membre ale Uniunii și care au drept obiect sau efect împiedicarea, restricționarea sau denaturarea concurenței,

RECUNOSCÂND că dispozițiile acordurilor bilaterale privind serviciile aeriene încheiate între statele membre ale Uniunii și RAS Macao, care (i) impun sau favorizează adoptarea unor

acorduri între întreprinderi, a unor decizii luate de asociații ale întreprinderilor sau a unor practici concertate care împiedică, denaturează sau restricționează concurența dintre transportatorii aerieni pe rutele respective; sau (ii) întăresc efectele unor astfel de acorduri, decizii sau practici concertate; sau (iii) delegă transportatorilor aerieni sau altor operatori economici privați responsabilitatea de a lua măsuri care împiedică, denaturează sau restricționează concurența dintre transportatorii aerieni pe rutele în cauză, ar putea face ca regulile de concurență aplicabile întreprinderilor să devină ineficiente,

CONSTATÂND faptul că obiectivul acestui acord nu este de a mări volumul total al traficului aerian dintre Uniune și RAS Macao, de a afecta echilibrul dintre transportatorii aerieni comunitari și cei din RAS Macao sau de a modifica dispozițiile referitoare la drepturile de trafic din acordurile bilaterale existente privind serviciile aeriene,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

ARTICOLUL 1

Dispoziții generale

- (1) În sensul prezentului acord, prin „state membre” se înțelege statele membre ale Uniunii Europene, iar prin „tratate UE” se înțelege Tratatul privind Uniunea Europeană și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
- (2) În acordurile enumerate în anexa 1, trimerile la resortisanții statului membru care este parte la acordul respectiv se interpretează ca trimeri la resortisanții statelor membre.
- (3) În acordurile enumerate în anexa 1, trimerile la transportatorii aerieni sau la companiile aeriene ale statului membru care este parte la acordul respectiv se interpretează ca trimeri la transportatorii aerieni sau la companiile aeriene desemnate de statul membru respectiv.

ARTICOLUL 2

Desemnarea de către un stat membru

- (1) Dispozițiile alineatelor (2) și (3) ale prezentului articol înlocuiesc dispozițiile corespondente ale articolelor enumerate în anexa 2 literele (a), respectiv, (b), în ceea ce privește desemnarea unui transportator aerian de către statul membru în cauză, autorizațiile și permisele acordate acestuia de către RAS Macao, respectiv refuzul, revocarea, suspendarea sau limitarea autorizațiilor sau a permiselor transportatorului aerian.
- (2) De îndată ce primește o desemnare de la un stat membru, RAS Macao acordă autorizațiile și permisele corespunzătoare într-un termen procedural minim, cu condiția ca:
 - (a) transportatorul aerian să fie stabilit, în temeiul tratatelor UE, pe teritoriul statului membru care a efectuat desemnarea și să dețină o licență de operare valabilă în conformitate cu legislația Uniunii; precum și

- (b) statul membru care a eliberat certificatul de operator aerian să efectueze și să mențină un control reglementar efectiv al transportatorului aerian, iar autoritatea aeronautică competentă să fie identificată în mod clar în desemnare; precum și
 - (c) transportatorul aerian să fie deținut, în mod direct sau prin intermediul unui acționariat majoritar, de state membre și/sau de resortisanți ai statelor membre și/sau de alte state enumerate în anexa 3 și/sau de resortisanți ai acestor alte state și să fie controlat efectiv de respectivele state și/sau de resortisanți ai acestora.
- (3) RAS Macao poate refuza, revoca, suspenda sau limita autorizațiile sau permisele unui transportator aerian desemnat de un stat membru dacă:
- (a) transportatorul aerian nu este stabilit, în temeiul tratatelor UE, pe teritoriul statului membru care a efectuat desemnarea sau nu deține o licență de operare valabilă în conformitate cu legislația Uniunii;
 - (b) statul membru care a eliberat certificatul de transportator aerian nu efectuează sau nu menține un control reglementar efectiv al transportatorului aerian sau autoritatea aeronautică competentă nu este identificată în mod clar în desemnare; sau
 - (c) transportatorul aerian nu este deținut, în mod direct sau prin intermediul unui acționariat majoritar, de state membre și/sau de resortisanți ai statelor membre și/sau de alte state enumerate la anexa 3 și/sau de resortisanți ai acestor alte state sau nu este controlat efectiv de respectivele state și/sau de resortisanți ai acestora.

În exercitarea drepturilor sale în temeiul prezentului alineat, RAS Macao nu discriminează transportatorii aerieni comunitari pe motive de naționalitate.

ARTICOLUL 3

Siguranță

- (1) Dispozițiile alineatului (2) al prezentului articol completează dispozițiile corespondente din articolele enumerate în anexa 2 litera (c).
- (2) Atunci când un stat membru a desemnat un transportator aerian al cărui control reglementar este efectuat și menținut de un alt stat membru, drepturile RAS Macao în temeiul dispozițiilor privind siguranța ale acordului dintre statul membru care a desemnat transportatorul aerian și RAS Macao se aplică în mod identic în ceea ce privește adoptarea, exercitarea sau menținerea standardelor de siguranță de către celălalt stat membru și în ceea ce privește autorizația de operare a transportatorului aerian respectiv.

ARTICOLUL 4

Impozitarea combustibilului pentru aviație

- (1) Dispozițiile alineatului (2) al prezentului articol completează dispozițiile corespondente ale articolelor enumerate în anexa 2 litera (d).
- (2) Prin derogare de la orice alte dispoziții contrare, nicio dispoziție din oricare dintre acordurile enumerate în anexa 2 litera (d) nu împiedică un stat membru să impună, pe bază nediscriminatorie, impozite sau taxe pe combustibilul furnizat pe teritoriul său pentru a fi utilizat de o aeronavă a unui transportator aerian desemnat de RAS Macao care operează între un punct situat pe teritoriul respectivului stat membru și un alt punct situat pe teritoriul aceluși stat membru sau pe teritoriul unui alt stat membru.

ARTICOLUL 5

Compatibilitatea cu regulile de concurență

- (1) Prin derogare de la orice alte dispoziții contrare, nicio dispoziție din oricare dintre acordurile enumerate în anexa 1 nu trebuie: (i) să impună sau să favorizeze adoptarea de acorduri între întreprinderi, decizii ale asociațiilor de întreprinderi sau practici concertate care împiedică sau denaturează concurența; sau (ii) să întărească efectele unor astfel de acorduri, decizii sau practici concertate; sau (iii) să delege unor operatori economici privați responsabilitatea de a lua măsuri care împiedică, denaturează sau restricționează concurența.
- (2) Dispozițiile acordurilor enumerate în anexa 1 care sunt incompatibile cu alineatul (1) al prezentului articol nu se aplică.

ARTICOLUL 6

Anexe la acord

Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din acesta.

ARTICOLUL 7

Revizuire sau modificare

Părțile pot, în orice moment, să revizuiască sau să modifice de comun acord prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Intrarea în vigoare și aplicarea cu titlu provizoriu

- (1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile și-au notificat reciproc, în scris, îndeplinirea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), părțile convin să aplice prezentul acord cu titlu provizoriu începând cu prima zi a lunii următoare datei la care părțile și-au notificat reciproc îndeplinirea procedurilor necesare în acest scop.
- (3) Prezentul acord se aplică tuturor acordurilor și înțelegerilor enumerate în anexa 1, inclusiv celor care, la data semnării prezentului acord, nu au intrat încă în vigoare și nu sunt aplicate cu titlu provizoriu.

ARTICOLUL 9

Denunțarea

- (1) Denunțarea unuia dintre acordurile enumerate în anexa 1 conduce la denunțarea simultană a tuturor dispozițiilor prezentului acord care se referă la respectivul acord menționat în anexa 1.
- (2) Denunțarea tuturor acordurilor enumerate în anexa 1 conduce la denunțarea simultană a prezentului acord.

DREPT PENTRU CARE, subsemnații, autorizați în mod corespunzător, semnează prezentul acord.

Adoptat în dublu exemplar la [...], la data de [...], în limbile bulgară, cehă, chineză, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, toate textele fiind în mod egal autentice.

PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ: PENTRU REGIUNEA ADMINISTRATIVĂ
SPECIALĂ MACAO A REPUBLICII POPULARE CHINEZE,

Lista acordurilor menționate la articolul 1 din prezentul acord

Acorduri privind serviciile aeriene și alte înțelegeri încheiate între RAS Macao și statele membre, cu modificările sau amendamentele ulterioare, care, la data semnării prezentului acord, erau încheiate, semnate sau parafate:

- Acordul privind transportul aerian dintre **Guvernul Federal al Austriei și Guvernul Macao** semnat la Viena la 4 noiembrie 1994, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Austria” în anexa 2;
- Acordul privind transportul aerian dintre **Guvernul Regatului Belgiei și Guvernul Macao** semnat la Bruxelles la 16 noiembrie 1994, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Belgia” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Republicii Cehe și Guvernul Regiunii Administrative Speciale Macao a Republicii Populare Chineze** semnat la Praga la 25 septembrie 2001, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Republica Cehă” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene **dintre Guvernul Regatului Danemarcei și Guvernul Macao** semnat la Oslo la 12 decembrie 1996, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Danemarca” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Republicii Finlanda și Guvernul Macao** semnat la Macao la 9 septembrie 1994, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Finlanda” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Republicii Franceze și Guvernul Regiunii Administrative Speciale Macao a Republicii Populare Chineze** semnat la Paris la 23 mai 2006, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Franța” în anexa 2;
- Acordul privind transportul aerian dintre **Guvernul Republicii Federale Germania și Guvernul Macao** semnat la Bonn la 5 septembrie 1996, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Germania” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Republicii Elene și Guvernul Regiunii Administrative Speciale Macao a Republicii Populare Chineze** parafat la Macao la 17 februarie 2006, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Grecia” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului și Guvernul Macao** semnat la Macao la 14 decembrie 1994, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Luxemburg” în anexa 2;

- Acordul privind serviciile aeriene dintre și din afara zonelor lor dintre **Regatul Țărilor de Jos și Macao** semnat la Haga la 16 decembrie 1994, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Țările de Jos” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Republicii Polone și Guvernul Macao** semnat la Varșovia la 22 octombrie 1999, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Polonia” în anexa 2;
- Acordul privind transportul aerian dintre **Guvernul Republicii Portugheze și Guvernul Macao** semnat la Lisabona la 31 august 1995, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Portugalia” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Republicii Slovace și Guvernul Regiunii Administrative Speciale Macao a Republicii Populare Chineze** parafat la Macao la 3 martie 2006, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Slovacia” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Regatului Suediei și Guvernul Macao** semnat la Oslo la 12 decembrie 1996, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Suedia” în anexa 2;
- Acordul privind serviciile aeriene dintre **Guvernul Regiunii Administrative Speciale Macao a Republicii Populare Chineze și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord** semnat la Londra la 19 ianuarie 2004, denumit în continuare „Acordul RAS Macao-Regatul Unit” în anexa 2.

Lista articolelor din acordurile enumerate în anexa 1 și menționate la articolele 2-4 din prezentul acord

- (a) Desemnarea de către un stat membru:
- articolul 4 din Acordul RAS Macao-Austria;
 - articolul 3 din Acordul RAS Macao-Republica Cehă;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Danemarca;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Germania;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Luxemburg;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Polonia;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Portugalia;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Suedia.
- (b) Refuzul, revocarea, suspendarea sau limitarea autorizațiilor sau a permiselor:
- articolul 5 din Acordul RAS Macao-Austria;
 - articolul 6 din Acordul RAS Macao-Belgia;
 - articolul 4 din Acordul RAS Macao-Republica Cehă;
 - articolul 5 din Acordul RAS Macao-Danemarca;
 - Articolul 4 din Acordul RAS Macao-Finlanda;
 - articolul 5 din Acordul RAS Macao-Luxemburg;
 - articolul 5 din Acordul RAS Macao-Țările de Jos;
 - articolul 5 din Acordul RAS Macao-Polonia;
 - articolul 6 din Acordul RAS Macao-Portugalia;
 - articolul 5 din Acordul RAS Macao-Suedia.
- (c) Siguranța:
- articolul 7 din Acordul RAS Macao-Republica Cehă;
 - articolul 9 din Acordul RAS Macao-Franța;
 - articolul 7 din Acordul RAS Macao-Grecia;

- articolul 7 din Acordul RAS Macao-Luxemburg;
- Articolul 6 din Acordul RAS Macao-Republica Slovacă;
- articolul 14 din Acordul RAS Macao-Regatul Unit.

(d) Impozitarea combustibilului pentru aviație:

- articolul 8 din Acordul RAS Macao-Austria;
- articolul 11 din Acordul RAS Macao-Belgia;
- articolul 8 din Acordul RAS Macao-Republica Cehă;
- articolul 7 din Acordul RAS Macao-Danemarca;
- Articolul 6 din Acordul RAS Macao-Finlanda;
- articolul 7 din Acordul RAS Macao-Germania;
- articolul 9 din Acordul RAS Macao-Luxemburg;
- articolul 10 din Acordul RAS Macao-Țările de Jos;
- articolul 7 din Acordul RAS Macao-Polonia;
- articolul 10 din Acordul RAS Macao-Portugalia;
- articolul 7 din Acordul RAS Macao-Suedia;
- articolul 8 din Acordul RAS Macao-Regatul Unit.

Lista celorlalte state menționate la articolul 2 din prezentul acord

- (a) **Republica Islanda** (în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European);
- (b) **Principatul Liechtenstein** (în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European);
- (c) **Regatul Norvegiei** (în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European);
- (d) **Confederația Elvețiană** (în temeiul Acordului dintre Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind transportul aerian).